UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcvmenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

Disquisitio III. Utrùm ex sacris Litteris demonstrari queat, Papæ ex Cathedra loquentis judicium esse, irreformabile?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

Visual Library

argumenti, convincentem prudentialis fidei credibilitatis evidentiam practicam importantis, idcircò *ex tali Ecclesiæ consensione* accrescit Papæ judicio aliquod certitudinis *practicè* convincentis fundamentum, ut exinde jam dici queat *quoad nos* reddi certius, quòd Papæ judicium ex Petra & Cathedra ipsius Apostolicâ promanârit.

PROBATIO III.

Prioris continuativa & explicatoria per similitudinem mox exponendam.

46. ADaptari hîc percommodè potest illud Christi verbum Matthæi 5. dicentis: *Neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt.* Dum namque Papa definit *ex Cathedrâ Apostolicâ*, profert verbi Divini lucernam, ex ipso fidei lumine accensam, primitus quidem pectore suo reconditam, sed posteà diplomate suo fidelium conspectui exponi inchoatam, ubi verò consensione Ecclesiæ est comprobata, super candelabro eatenus positam, ut luceat omnibus, qui sunt in domo sanctæ Ecclesiæ. Hæc enim Ecclesiæ vel in Concilio Oecumenico repræsentatæ, vel in fidei unitatem conspirantis consensio, est quasi candelabrum, præbens evidentiam credibilitatis prudentialis, in vi cujus argumentum *practicè* convincens resultet ad fidei assensum, Verbo Dei per Papam *ex Cathedrâ* loquentem definito necessariò præbendum. Quemadmodùm igitur candelabrum nihil lucis affundit lucernæ super ipsum positæ, attamen hanc adaptat, ut lucere possit omnibus, qui in domo sunt; sic Papæ ex Cathedra definientis judicium ipsa per Primam Veritatem specificatâ certitudine collucens, nullum certitudinis fidei propriæ incrementum recipit *ex Ecclesiæ consensione*, attamen per hanc, ceu prudentialis credibilitatis *practicè* convincentem evidentiam adaptatur, ut luceat omnibus, qui sunt in sancta domo Ecclesiæ, quatenus *ex Ecclesiæ consensione* resultat obligatio, sub ipsa fidei necessitate constringens ad assentiendum dogmati per Papam definito, in vi cujus, oporteat, respectu dogmatis tali modo super candelabrum positi, intellectum captivare in fidei ac Primæ Veritatis obsequium.

Corollarium.

47. EX dictis infertur. Hanc propositionem, *quòd judicium Papæ ex Cathedra loquentis sit omnimodè certum, ac irreformabile*, non ineptè æquiparari posse cum ista propositione; quòd de fide sit, *Innocentium XI. esse Papam legitimum, Christi in Ecclesia Vicarium, Pastorem Oecumenicum.* Explicatur. Quemadmodùm enim ista posterior propositio est de fide, quatenus continetur in hac universali, quòd *legitimus Petri Successor sit Christi in Ecclesiâ Vicarius, & Pastor Oecumenicus*; sic dogma a Summo Pontifice definitum est de fide, quatenus continetur sub ista universali, *quòd Petri Successor loquens ex Cathedra Apostolica sit Petra, super quam ædificatur Ecclesia*, cumque Ecclesiæ ædificatio sit *formaliter* per fidem, oportet, *quòd dogma à Papa taliter definitum sit fidei verbum.* Quam vis proinde extiterit fide Divinâ certû, quòd Innocentius XI. ab illo statim instanti, quo per Cardinalium designationem cœpit esse legitimus Petri Successor, inceperit esse Christi in Ecclesia Vicarius & Pastor Oecumenicus, attamen ipsissima hæc fidei veritas *quoad nos* ex tunc primùm accepit convincentem prudentialis credibilitatis evidentiâ *practicam*, quando non rumoribus duntaxat humanis, seu litteris quantumvis authenticis fuit ad nos delata, sed quando ei accessit consensio Ecclesiæ. Pari igitur ratione, si Papa *ex Cathedrâ* definiat fidei articulum, litteræ quantumvis authenticæ ultimam *quoad nos* certitudinem, & prudentialis credibilitatis evidentiam consummatam *sub fidei necessitate* constringentem ad credendum non adferunt, *quòd Papa sit locutus ex Cathedra*, sicque adeò *dogma tanquam de fide certum definitum fuerit*, nisi *mediante Ecclesiæ* in Concilio Oecumenico repræsentatæ, vel in fidei unitatem conspirantis *consensione*.

DISQUISITIO III.

Vtrùm ex sacris Litteris demonstrari queat, Papæ ex Cathedra loquentis judicium esse irreformabile?

§. I.

HUjus quæsiti resolutionem affirmativam firmant Doctores ijsdem semper sacræ Scripturæ textibus, diversimodè licèt pro ingeniorum varietate applicatis. Quia proinde ipsissima hæc judiciorum in hominibus discrepantia delectatur differentibus proponendi modis, visum nobis est operæpretium, aliorum Doctorum judicia hâc super re priùs audire, quàm ut nostram ex ijsdem Divinis Oraculis argumentandi methodum proferamus. 1.

Author igitur *de libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ cit. lib. 7. cap. 2.* ad præfens institutum, sequenti normâ procedit. Summum Pontificem, inquiens, esse Caput Ecclesiæ, professi sunt etiam ipsi Episcopi Parisijs anno proximè præterito congregati ad cohibendam Curiam Romanam, ne, ut ipsi metuere videbantur, jurisdictionis Episcopalis jura paulatim invaderet, & infringeret. Et lanè Concilium Constantiense, cui Galli tantùm deferunt, inter alios Wicleffi articulos, illum damnavit, qui hanc Papæ dignitatem, authoritatemque abrogabat. Quónam autem fundamento nititur Catholica doctrina, hæreticorum, & schismaticorum acephaliæ opposita? Ubinam Evangelij de Pontifice Romano fit mentio, cùm ne quidem Pontifex Romæ existeret, quando res in Evangelio narratæ 2.

gestæ sunt? Sufficit, inquiens, ut certò sciamus, Summum Pontificem esse successorem S. Petri, ut inde certò etiam colligamus, illum hujus esse dignitatis & authoritatis hæredem. Ita est omninò. Ad Divinam enim providentiam pertinet, ut quibus idem confert officium, eandem tribuat authoritatem.

3. Atqui evidentiùs in Scripturis (de Traditione enim constabit ex sequentibus capitibus) patet, D. Petrum, ut supremum Ecclesiæ Pastorẽ, tam privilegium non errandi in fide obtinuisse à Christo, quàm Romanos Pontifices fore sancti Petri successores in cura universarum Christi ovium, cur ergo, qui in Romanis Pontificibus istud sancti Petri officium agnoscunt, etiam nihil à fide alienum statuendi prærogativam eis non concedunt? Petrum, ut Ecclesiæ Pastorem privilegium non errandi à Christo accepisse, ita est in Evangelio luculenter significatum, ut nihil videatur in eo luculentius. *Lucæ 22.* ait Dominus: *Simon, Simon, ecce sathanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum: ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos.* Quocirca patet *primò*, Christum aliquàm Petro præ cæteris Apostolis gratiam postulâsse; ad eum enim singulariter dirigitur sermo: *Simon, Simon; Pro te; Fides tua; Et tu; Confirma fratres tuos.* Quodque prælationem Petri specialiùs indigitat, cùm communem omnium Apostolorum circa fidem tentationem commemorâsset, reliquis prætermissis, ad Petrum solùm sermonem dirigit: *Ecce sathanas expetivit vos; Ego rogavi pro te.* Sed quid dico prætermissis? Imò eorum expressâ factâ mentione, sed eo fine, ut doceat eos à Petro, vel eorum successores à successoribus ejus confirmandos in fide; *Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos.* *Secundò* patet, hanc gratiam à Christo impetratam Petro, non ut privatæ personæ tantùm, sed ut Apostolo, & Apostolorum ipsorum Pastori; *Vt non deficiat fides tua; Et tu confirma fratres tuos.* *Tertiò* conjunctio, & causam indicare videtur, cu Christus pro Petro specialiter rogaverit, fidemque indeficientem exoraverit, scilicet, ut alios confirmaret; *Non deficiet fides tua; Et tu confirma fratres tuos.* Quod ad officium, atque adeò ad successores pertinet.

4. Porrò, quâ ratione alios posset confirmare, qui titubaret ipse? vel potiùs quomodò posset labantes sustinere, aut lapsos erigere, si ipse non solùm per hæresim jam corruisset, sed etiam alios per propositionem hæretici dogmatis, publicè toti Ecclesiæ factam, ad casum posset impellere? Necesse est, ut firmiter stet, cujus officium est aliorum impedire casum, aut ruinam reparare: eum, qui dux aliorum constituitur, oculis valere oportet. Alioquin illorum incolumitati non consulitur, sed utrique ad foveam mittuntur; præsertim, dum non est alius, qui à recto tramite deviantes moneat. Quod addo, ne quis reponat, posse fideles à Summo Pontifice deceptos ad veritatis viam revocari à Concilio Generali. Sicut enim (quod in anterioribus notavimus) tribus primis sæculis impossibile fuit, Concilium Generale congregare, ita rotidem, & pluribus posset eadem facultas deesse, his præsertim temporibus.

Sed ut ad propositam rationem redeamus, quo Scripturæ loco tàm apertè declaratur, Romanum Pontificem esse Beati Petri successorem, & Caput Ecclesiæ, quod de fide esse, concedunt etiam Illustrissimi Episcopi Gallicani; quàm eo, quod adduximus, testimonio constat, Beato Petro, ut Ecclesiæ Capiti, & supremo Pastori datam esse fidem indeficientem.

Dum Christus *Ioann. ult.* suas oves Petro pascendas commisit his verbis: *Pasce oves meas*, nónne cum officio, cætera etiam, illi ritè obeundo necessaria elargitus est; quo in genere videtur fuisse indefectibile in materia fidei judicium. Cùm enim id maximè curare debeat spiritualis Pastor, ut fides incorrupta servetur in grege, quippe quæ radix sit, quâ permanente, reviviscere facilè cæteræ virtutes possint, quâ sublatâ, peneomnis sublata sit spes salutis, ac sinè fide impossibile sit placere Deo, vel salutem æternam consequi: convenit omninò, ut cui suprema totius gregis Dominici cura incumbit, eâ dote præditus sit, ut oves ipsius vocem sequentes à venenosis errorum herbis se non inficiendas, sed salubribus veritatis pascuis alendas, & impinguandas securissimè confidant.

Præterea, ut Ecclesia, quæ est columna & firmamentum veritatis (hanc enim ei dotem tribuit Spiritus sanctus per B. Paulum 1. *Timoth. 3.*) firmiter stet, necesse est, ut fundamentum, quo nititur, sit in fide firmum, & inconcussum, Petrus autem, ejusque adeò Successor Romanus Pontifex est fundamentum Ecclesiæ, ut ipsemet Christus Petro revelavit: *Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam. Matth. 16.* Debet ergo Romanus Pontifex ut fundamentum Ecclesiæ, id est, quando toti Ecclesiæ fide credenda proponit, in fide ipse firmissimè stare, ne illo deficiente, totum Ecclesiæ corruat ædificium. Ecquis enim, nisi fortè ab Ecclesia cum modernis hæreticis extoris, concedere audeat, Ecclesiam concidere posse, dicente Christo post verba modò adducta: *Et portæ inferi non prævalebunt adversùs eam?* Quis sinè horrore audiat, vel audit etiam omninò hominem blasphemantem, & conferentem Christum *viro stulto, qui ædificavit domum suam super arenam?* Hinc sequeretur error hæreticorum: *Et descendit pluvia, & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, & cecidit, & fuit ruina illius magna.* Nónne potiùs Christus super Petram ædificans Ecclesiam suam, assimilabitur *viro sapienti, qui ædificavit domum suam super Petram. Et descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, & non cecidit?* Sed quæ tantæ firmitatis est causa? *Fundata enim erat super Petram. Matth. 7.*

Certè non sinè aliquo mysterio Christus nomen proprium Simonis in nomen Petri, aut Petræ commutavit, hoc enim tantùm signi-

significat vox Græca, & ita Christus ipse interpretatur. Mysterium autem illud indicant verba *suprà* relata: *Tu es Petrus, & supra hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam.* Quorsum enim Christus post confessionem suæ Divinitatis à Petro, revelante Patre cælesti, factam, dixisset: *Tu es Petrus*, nisi eo nomine significare voluisset, se hanc ei dignitatem pro illius confessionis præmio conferre, ut immotum esset Ecclesiæ fundamentum, sicut explicant verba sequentia: *Et super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam.*

9. Hæc autem dixit Christus Petro post publicam illam fidei professionem: *Tu es Christus filius Dei vivi*, quam tantoperè laudavit Christus: *Beatus es Simon Barjona, quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est: Et ego dico tibi, quia tu es Petrus &c.* quam confessionem solus edidit Petrus, licèt interrogati omnes Apostoli fuissent: *Vos autem, quem me esse dicitis?* Ut intelligas, eum totam Ecclesiam repræsentasse, cujus futurus erat fundamentum.

§. II.

Referuntur ac expenduntur Adversariorum argumenta cum responsionibus, & conclusione super ijs reflexivâ.

10. AUthor *Regalis sacerdotij lib. 3. §. 2. n. 4.* observat, si Adversarij Conciliorum authoritatem Pontificiæ ita præferrent, ut tunc solùm Pontificis sententias & definitiones in dubium vocarent, cùm à Concilio improbantur, tolerari utcunque posse: sed ipsos, nullius Concilij expectatâ sententiâ, sibi judicium arrogare super reformandâ Papæ definitione, eo solo prætextu adductos, *quòd Papa extra Concilium errare possit.* Circa hoc igitur prætensum, sed uti *inferiùs* patebit, fallum principium, videre hîc lubeat, quibus adversa pars nitatur argumentis.

ARGUMENTUM I.
Adversariorum.

11. EX parte istorum opponitur. Ipsosmet sanctos Patres, & Canones dicere, quòd Pontifex in hæresim lapsus judicari debeat à Concilio. Supponitur ergo, posse in hæresin labi.

Responsio.

12. AUthor *præcitatus §. 9. n. 1.* respondet. Canones expresse loqui de errore *personali*, non *judiciali*. Nempe Pontificem posse quidem hæreticum esse, non tamen posse hæresim publicè, & *ex Cathedrâ* docere, quemadmodùm Petro, ac Ecclesiæ promissum fuerit. Etenim error *personalis* vel occultus est, vel privatis scriptionibus à Pontifice sine imperio inspersus, nihil adeò nocens Ecclesiæ, cùm omnes sciant, Pontificem *extra Cathedram* errare posse, nec illius privatas opiniones alio vultu, quàm privati Doctoris legant, tantumque illis tribuant, quantum ponderi & rationis habent. Cujus rei exemplum in Veteri Testamento habetur *Num. 14.* ubi Baalam Propheta Dei, quamvis vellet, maximeque percuperet, populo Israelitico maledicere, nunquam tamen, Deo prohibente, potuit: *Non potero*, inquiens, *præterire sermonem Domini Dei mei.* Neque Summo Antiqui Fœderis Sacerdoti canebat Oraculum, nisi sacris induto, & Pontificem agenti. Idem ergo est dicendum de Romano Pontifice lequente *ex Cathedra.*

Objectio.

13. EX parte adversa replicari potest. Perpetuum fore miraculum, si homo dicatur errare non posse, vel quam in se concepit, hæresin docere non posse.

Responsio.

14. IDem Author *ubi suprà* respondet. Verum dici, si per miraculum hîc intelligatur res viribus naturæ superior: neque verò istud in Ecclesiâ esse novum, sed quotidianum, uti patet in justificatione peccatorum, administratione Sacramentorum, & incruento Missæ sacrificio. Nec porrò difficilius esse Deo, agere supra, ac juxta naturam, cùm omnia voluntate, ac nutu peragat, nihilque naturæ creatæ, sit magis innatum, quàm volenti Deo obedire, ut quidquid, agente Deo, naturæ supra naturam accidit, ipsi sit magis consentaneum, quàm ipsa natura, quam Philosophi vocant potentiam obedientialem.

ARGUMENTUM II.
Adversariorum.

15. EX parte adversa licet 2. argumentari. Assistentia Spiritûs sancti est Romano Pontifici ea sub conditione promissa, ut is in rebus fidei declarandis sufficientem adhibeat diligentiam, humanoque procedat modo, prout in rebus arduis, summique momenti homines solent, nec enim, si intemperijs agitato aliqua excideret constitutio, eam continuò per fidei dogmata recipiendam esse. Unde duplex duci argumentum. *Primum*, quia ut huic necessariæ diligentiæ satisfiat, videri Concilium omninò necessarium, quippe cùm hujus indictio sit supremus gradus humanæ diligentiæ, quâ major adhiberi non possit. *Secundum*, quia nobis constare non potest, an Romanus Pontifex sufficientem, & inveniendæ veritati necessariam adhibuerit diligentiam, ideo etiam constare non posse de veritate ab eo factæ decisionis, utpote quæ alligata sit illi diligentiæ.

Responsio.

16. PRæfatus Author *Regalis sacerdotij cit. §. 9. n. 3.* respondet. Verum esse, quòd oportet,

teat, Romanum Pontificem adhibitis pro negotij qualitate, Doctorum consilijs, matureque expensâ rei veritate, res fidei decernere, nec Deum præcipitanti in re tanta, & temerarijs sententijs radium suum accommodare: sed ad has humanæ industriæ partes explendas, minimè necessaria esse Concilia. Si enim hæc essent necessaria, cur in primitivâ Ecclesiâ tot hæresibus agitatâ, cessatum est à Concilijs? Imò hæc impedimento potiùs sunt, ubi lenta remedia morbus non admittit, quod maximè in hæresi extinguendâ verum est, quæ nisi in favilla opprimatur, in incendium erumpit. Quòd si ponatur casus, in quo sit opus Concilio, Deum, qui nunquam Ecclesiæ in necessarijs deest, neque hîc defuturum: neque tamen Pontificis sententiam tunc esse alligatam plurium suffragijs, sed illi parti, quam æquiorem crediderit, quamvis minori: quippe cùm ad prudentiam, humanamque industriam minimè pertineat, pluribus semper adhærere, sed melioribus.

Objectio.

17. INstari potest ex parte adversa. Unde constare posse, quòd à Pontifice sit præstita diligentia sufficiens ad fidei dogma statuendum, seu qualis ad hoc requiratur causa, maximè cùm hoc sit *Facti*, in quo Pontifex errare possit?

Responsio.

18. AUthor *præcitatus cit. n. 3.* reponit: Idem opponi posse Concilio, cùm hoc etiam in *Facto* errare possit. Esse igitur aliqua, quæ ad *Factum* quidem spectant, sed quia à Deo revelata sunt, aut saltem cum revelatis connexa, & ad publicum Ecclesiæ bonum spectantia, in ijs æquè, ac in *Iuris* quæstionibus, neque Pontificem, neque Ecclesiam errare, aut deficere posse: Deo enim curæ esse, ne desint fini à se præfixo media accommodata. Cùm ergo voluerit Deus, sententias fidei à Pontifice latas, haberi ratas fixasque, nec errore aliquo corruptas, ipsum etiam curare, ne sint temerariæ, cæcoque impetu & absque consilio profusæ: quemadmodùm quia Deus Abrahæ filium promiserat, & ex filio perpetuam successionem, ipsumque Messiam; ad eundem spectâsse Deum, ut à sterili filius nasceretur, nec ante tempus, quamvis occidi jussus, quamvis gladio jam subjectus, vitam finiret. Quod pulchrè S. Paulũ *ad Romanos cap. 4.* exprimere: *Et non infirmatus est*, inquiuntem, *Abraham fide, nec consideravit, corpus suum emortuum, cùm jam ferè centum esset annorum, & emortuam vulvam Saræ, in repromissione etiam Dei non hæsitavit diffidentiâ, sed confortatus est fide dans gloriam Deo, plenissimè sciens, quia quæcunque promisit, potens est & facere.*

CONCLUSIO.

19. PApæ ex Cathedra loquentis in fidei dogmatibus decidendis non consummatum duntaxat judicium, consistens *formaliter* in fidei actu per Primam Veritatem specificato, omnimodam habet certitudinem, sed prudentialibus etiam Summi Pontificis ex Cathedra Apostolica decernentis actibus, ad fidei præsertim judicium *prævè* dispositivis, *practica* supernaturalis dictaminis à Spiritu sancto moti inexistit certitudo.

Explicatur. Hujus conclusionis non inepta fit explicatio ex processu actûs, quo sacræ Scripturæ libros antehàc absconditos contigit, aliquando definiri tanquam Canonicos. Antiquitus nimirum in Catalogum Canonicorum, ac Divinorum voluminum non erant relati libri Tobiæ, Judith, Esthertis, Sapientiæ, Ecclesiastici, duo Machabæorum &c. & tamen de ijs semper emicabant in Christi Ecclesiâ quædam scintillæ argumentorum, ex quibus S. Augustinus *lib. 2. de doct. Christ. cap. 8.* permotus fuit, ut catalogum sacrorum Veteris Testamenti librorum eundem cum illo statueret, quem sacra Tridentina Synodus tandem definivit.

Ipsissima illa argumenta in tantum resplendere cœperant, prudentialisque credibilitatis evidentiam eâ cum energiâ exerebant, ut libri illi antehàc apocryphi in Concilio Carthaginensi III. reciperentur tanquam Divini. In vi eorundem argumentorum magis ac magis in Ecclesiâ sanctâ relucentium inducebantur Innocentius *1. in epist. 3. ad Exuperium*, & Gelasius in decreto *de libris sacris, & Ecclesiasticis* in Concilio Romano septuaginta Episcoporum, ut libros illos referrent in catalogum Divinorum voluminum. Quid ni ergo dixeris, in hoc statu scintillas argumentorum ex cineribus quasi emicantium, à Spiritu sancto excitatas, in illorum Summorum Pontificum mentibus suscitâsse facem quandam supernaturalis credibilitatis, sub qua fuerit formatum judicium prudentiale supernaturale, eo ipso, quòd à Spiritu sancto ingerebatur, *practicè* infallibile, in vi cujus voluntas eorundem Pontificum supernaturali Spiritûs sancti motione excitatâ, intellectum illorum, fidei lumine informatum raperet in obsequium Primæ Veritatis sub modio adhuc latentis, sed ob mentis oculos in illis Summis Pontificibus per supernaturalem credibilitatis prudentialis evidentiam positæ, per ipsius fidei infallibilem, ac irreformabilem certitudinem amplexatæ, indeque per decreta authoritativa super Ecclesiæ candelabrum collocari cœptæ. Quare illa de prætactis sacris Voluminibus per Summos Pontifices Innocentium, ac Gelasium definita, ut sic per Primam Veritatem in se *immediatè* attactam *formaliter* specificata veritas ex tunc in eo erat statu, ut Papæ *ex Cathedrâ* decernentis judicio, fidei actum *formalissimè* importanti non posset major *quoad se* accedere firmitas: attamen *quoad nos*, in ordine scilicet ad fidelium certificationem, Veritatis ejusmodi Divinæ erga cunctos fideles *prudentialiter* applicatoriam, is febat progressus, ut ipsissimus ille Divinorum Volumi-

luminum catalogus à Concilio Florentino in *Decreto Eugenij ad Armenos*, & tandem à Tridentino *Sess. 4.* eatenus poneretur super candelabrum sanctæ Ecclesiæ, quatenus *per Universalis Ecclesiæ eâ Oecumenicâ Synodo repræsentatæ consensionem* illi fidei firmitati adaptabatur convincens credibilitatis supernaturalis prudentiale *practicè* omninò certum ac evidens argumentum, in vi cujus obstringerentur fideles ad præstandum fidei assensum veritati taliter definitæ.

21. Quemadmodùm proinde Papæ judicium dogmatis illius ex ipso fidei *Formali* motivo, atque adeò ex Primæ Veritatis superimmensâ authoritate determinativum, sicque ex *Petra, seu cathedra Apostolica*, supra Ecclesiæ sanctæ candelabro poni cœptum, obtinebat infallibilem non fidei duntaxat *in substantia supernaturalem* certitudinem, sed huic in Papa prælucebat fax quædam prudentialem credibilitatis evidentiam ingerens *in substantia æquè supernaturalis*, ac *practicè* demonstrans veritatem illam sub fidei modio latentem, ex Primæ Veritatis motivo meritò amplectendam, indeque publicæ fidei exponendam, atque super candelabrum sanctæ Ecclesiæ constituendam esse, ut *luceat omnibus, qui in domo Dei sunt.* Sic proinde eâ fidei veritate *per Ecclesiæ sanctæ in Concilio Oecumenico repræsentatæ consensionem* super candelabro jam positâ, fideles universi à Spiritu sancto pariter ducuntur ad fidei assensum eidem præstandum, in Primæ Veritatis obsequium captivando intellectum suum, ex supernaturali Spiritûs sancti motione directâ per convincentem credibilitatis prudentialis evidentiam, *Ecclesiæ in Concilio Oecumenico repræsentatæ cum Capite consensuni* innixam, cujusmodi adeò judicium fidei prævium, voluntatique per Spiritum sanctum movendæ, & intellectum fidei lumine informatum in fidei obsequium captivanti prælucens, æquè supernaturale est, obtinens adeò *supernaturalem practicam* certitudinem. Quod proinde cujusque fidelis proprium tum fidei, tum prudentialis credibilitatis supernaturale judicium *in substantia* non differt à judicio Papæ ex *Cathedra Apostolica* ceu *fidei Petra* ad universam Ecclesiam, sive in Concilio, sive extra Concilium loquentis: sed tota differentia est in hoc, quòd Spiritûs sancti gratia talis judicij tum fidei, tum prudentiæ supernaturalis directiva & efformativa, cæterorum fidelium subjectum *ordinariè* non egrediatur; in Papa verò *quà Ecclesiæ Capite* sit ejusmodi Divinæ gratiæ effluxus erga totam Ecclesiam, in vi cujus per Spiritum sanctum directionis, Papa *ex cathedrâ* loquens non possit decernere, ac Ecclesiæ denuntiare aliud, quàm verum fidei judicium, unà cum prudentialis supernaturalis credibilitatis argumentis *practicè* certis, & fallere impotentibus. Et hæc est fundamentalis ratio, per quam certò asserere licet, tum quòd Papa *ex Cathedra* loquens errare non possit, tum quòd in dogmaticis sanctionibus eâ potiatur Spiritûs sancti assistentiâ, per quam non ex prudentiâ humanâ erroni obnoxiâ, sed ex supernaturali per Spiritum sanctum motâ ac directâ prudentiâ decernat; prout magis elucidabitur per subsequentes argumentorum adversantium confutatorias probationes.

PROBATIO I.

Confutatoria I. Adversariorum argumenti.

Quid ni enim, quod de quovis per fidei supernaturale lumen, ac prudentiam infusam vi sacramenti Baptismatis instructo verificatur, proportionabiliter dicere fas sit de Summo Pontifice? At in quolibet homine fideli verum obtinet, quòd, dum operatur ex fidei lumine supernaturali, vel etiam infusæ prudentiæ habitu, ut sic errare non possit; cùm cæteroqui error seu *speculativus* fidei lumini, seu *practicus* prudentiæ infusæ habitui imputaretur, sicque reduceretur in ipsum Spiritum sanctum. Quotiescunque igitur Papa procedit ex ipso fidei supernaturali lumine, ac infusæ prudentiæ habitu, nefas foret dicere, ipsum ut sic errori obnoxium esse. Atverò quando Summus Pontifex, non quà privatus Doctor tractat de rebus fidei, sed ejusmodi dogmata decernit *ex Cathedrâ suâ Apostolicâ*, ut sic procedit *ex Petrâ*, super quam ædificatur Ecclesia. Eo ipso autem, quòd Ecclesiæ forma substantialis sit fides, atque adeò Ecclesiæ ædificatio sit *formaliter* per fidem, oportet, Papam *ex Petrâ, seu Cathedrâ Apostolicâ* fidei dogma definientem, loqui ex ipsâ fide per prudentialem supernaturalem Spiritûs sancti directionem excitari solitâ. Quemadmodùm igitur fidei lumen in suis actibus nequit errori obnoxium esse, uti nec infusa prudentia in suæ supernaturalis directionis dictamine potest *practicè* fallibilis esse; sic nèque Papa in fidei dogmatibus *ex Cathedra sua Apostolica* decernens, potest errori & fallibilitati obnoxius esse, tametsi quasi à posteriori *quoad nos*, circa hoc *Facti* punctum, quòd Papa decreverit *ex Cathedrâ*, seu *fidei Petrâ*, majoris adhuc assecurationis firmitas accrescere in nobis valeat *ex Ecclesiæ Universalis cum Capite consensione*, seu infallibili prudentiali argumento *practicè* nos certificante de illo, quod est *Facti*, id est, quòd Papa definierit *ex Cathedra sua Apostolica*. Atque hæc in homine, legitimo Petri Successore, quà ex Pastoralis officij supereminentiâ procedente, inconcussa infallibilitas non tam miraculum, utpote ejusdem ordinariam importans prærogativam, quàm supernaturale donum gratiæ tum fidei, ac supernaturalis prudentiæ, tum gratis datæ, reputandum est. 22.

PROBATIO II.

Refutatoria 2. Adversariorum argumenti.

Providentia namque Divina disponens omnia *suaviter in agibilibus humanis*, ita se attemperat conditioni hominum, ut, quemadmo- 23.

admodùm prudentia naturalis duobus nititur principijs; *altero* se tenente ex parte finis, in eo quà rectæ rationi consono procurando; *altero* se habente ex parte mediorum, in his per circumspectam omnium circumstantiarum providè, ac ex honestatis ratione pensandarum considerationem, convenienter ordinandis: sic prudentia infusa per Spiritum sanctum moveri, ac dirigi consueta, æquè supponit in homine tum finis rectitudinem etiam supernaturalem, tum mediorum ad hunc ex supernaturali honestatis moderatione circumspectam præmeditationẽ. Quæ equidem in homine circumspectio se habet erga prudentiam infusam per modum quasi *materialis*, cui Spiritus sanctus superstruit gratiæ suæ directionem, humanæ intelligentiæ vires superexcedentem, omnimodæ *practicæ* etiam supernaturalis cetritudinis superinductricem. Ejusmodi proinde prudentiæ non humanæ & naturalis, sed infusæ ac supernaturalis directio intervenit in ijs etiam, quæ *Facti* sunt, dum Papa *ex Cathedra sua Apostolica* decernit. Quare *per se* & *quoad ipsammet rei veritatem* prorsus certum est, quotiescunque Papa erga Universam Ecclesiam decernit ex vi sui Pastoralis muneris publici ac Oecumenici, ne in ijs quidem, quæ *Facti* sunt, *practicè*, id est, *quoad rectitudinis moralitatem* à se præceptam, esse error[illegible]oxium, licèt *materialis* quidam inte[illegible]er error, qui tamen neque prudenti[illegible]nfusæ, neque honestatis *moralis* ut sic intentæ, ac definitæ *formalem* bonitatem inficere posset.

24. Nihilominùs, ut *quoad nos* subsistat certitudo, quà securi omninò simus, quòd Papa egerit ac decreverit, non ex humanâ & naturali, sed infusâ ac supernaturali prudentiâ, ad hoc indigemus singulari quopiam argumento nostri intellectûs eâ super re certificativo, dum prudentiæ supernaturalis *practicè* infallibilis, & naturalis errori etiam *practico* obnoxiæ differentias in seipsis penetrare haud valemus. Promisit equidem Christus Apostolis, se ad finem usque mundi cum ipsis, eorum adeò etiam Successoribus futurum, Spiritumque sanctum edocturum eos omnem veritatem, ex vi hujus tamen præeminentiæ non extraxit illos è sorte hominum, per quam errori sunt obnoxij: attamen in gradu Apostolico constitutos Pontifices Summos, quà *ex hujus Cathedra* decernentes, dotavit infallibili Spiritûs sancti assistentiâ. Unde quamprimùm certificantur fideles, Papam decernere ex hac Apostolica Petra, *practicè* certi esse debent tum de fidei veritate, tum de *morali* honestate decreti hujusmodi. Quæ proin de Papæ, quà ex *Cathedra* loquentis præeminentiâ, per Spiritum sanctum mota & directa certificatio omnimoda, quasi *ultimatè* & permaximè innotescit fidelibus, *ex Ecclesiæ cum Capite suo intrà Concilium Oecumenicum repræsentatæ consensione*; uti *ex antecedentibus* constare licet.

§. III.

Nostratis sententiæ argumenta referuntur ac expenduntur cum conclusione super ijsdem reflexivâ.

ARGUMENTUM I.

Ex Veteris Testamenti tabulis desumptum.

25. ITa namque habetur *Deut. 16. Si difficile, & ambiguum apud te judicium esse perspexeris inter causam & causam, lepram & lepram, & Iudicum intrà portas tuas videris verba variare; surge & ascende ad locum, quem elegerit Dominus Deus tuus, veniesque ad sacerdotem Levitici generis, & ad Iudicem, qui fuerit illo tempore, quæresque ab eis, qui indicabunt tibi judicij veritatem. Qui autem superbierit, nolens obedire sacerdotis imperio, qui eo tempore ministrat Deo tuo, ex decreto Iudicis morietur.* Ad hoc Domini præceptum respiciens Iosaphat Rex *Paralip. 2. cap. 19.* sic alloquitur Sacerdotes: *Omnem causam quæ venerit ad vos fratum vestrorum, ubicunque quæstio est de lege, & de mandato, de cæremonijs, de justificationibus, ostendetis eis, ut non peccent in Dominum. Amarias autem Sacerdos & Pontifex vester in his, quæ ad Deum pertinent, præsidebit.* Unde *Ecclesiast. 12.* dicebantur *verba Sapientum esse stimuli, & sicut clavi in altum defixi, quæ per Magistrorum consilium data sunt à Pastore uno. His ampliùs, fili mi, ne requiras.*

26. Ex *præcitato* igitur Deuteronomij textu sacro Author *Regalis Sacerdotij cit. lib. 3. §. 2. n. 1.* sic argumentatur. Vel Summi Sacerdotis in Veteri Testamento infallibile, & irreformabile erat judicium, vel non? Si erat, hoc ipsum est, quod volumus, quodque probare intendimus: nec enim privilegium & assistentia Spiritûs sancti Synagogæ concessum, Ecclesiæ longè nobiliori negandum est: utpote quam toto orbe diffusam impugnant hæreses, & proinde uno & infallibili Judice magis indiget, qui finem discordijs imponat. Si verò Summi in Antiquo Fœdere Sacerdotis sententia infallibilis & irreformabilis non erat: cur ab illa non admittitur appellatio? & qui non acquiescit, mori jubetur? Planè dignus morte non est, qui in rebus fidei dubiam, incertamque sententiam non admittit, cùm fidem oporteat, esse indubiam, certamque; nec unquam nisi injustè, ultimo supplicio affectus sit, qui à judice & sententia appellavit, à qua appellare potuit, quæ scilicet ultima non est.

Objectio.

27. INstari potest ex parte adversa. Pontificis in Veteri Testamento sententiam fuisse quidem certam, sed à Pontifice in Concilio & ex Concilij suffragijs latam, ut patet ex verbis sacri Textûs, qui non de uno Pontifice, sed de pluribus loquitur; & ideo Hebræi & Sigonius *lib. 6 de repub. Hebr. c. 7.* explicavit de Magno Concilio Sanhedrim, quod 70. viris

viris constabat, non ergo potest ex hoc Textu deduci, Summi Pontificis sententiam, etiam extra Concilium docentis, ultimam esse, ac irrefragabilem.

Responsio.

28. SAnhedris non fuit Concilium Generale, cùm 70. tantùm viris constaret, quorum multi Sacerdotes non erant, non ergo potest ex hoc loco argumentum pro Concilio Generali adduci. Deinde esto, Generale fuerit, illi tamen Pontificis Maximi sententia astricta non erat: de solo enim Summo Sacerdote dicitur. *Qui autem superbiens, noluerit obedire Sacerdotis imperio, qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo, morte morietur.* Et ideo solus Pontifex maximus Rationale, & Oraculum *Vrim Vethummim* ad pectus gestabat, cum inscriptione: *Iudicium & veritas*: solus etiam & sinè Concilio Oraculum consulebat in rebus dubijs *1. Regum 23. & 30.* Et esto, concedamus, in Veteri Testamento, ubi vix angulum Orbis Synagoga occupabat, Pontificis ultimam sententiam fuisse Concilio alligatam: hoc tamen de Ecclesia Christi dici non potest, quæ cùm toto terrarum orbe diffusa sit, Concilium Generale convocari rarissimè potest, & tunc etiam cum gravissimis incommodis; & propterea non in Concilium, sed in solum Petrum gubernationem suæ Ecclesiæ transtulit Christus, multasque hæreses sinè Concilio voluit à solo Pontifice confutari, & qui non illi adhæreret, pro hæretico æstimari, ut expressè testantur S. Augustinus *epist. 162. & in Psal. contra partem Donati.* Et S. Leo *epist. 87. ad Episcopos Viennensis Provinciæ*, & ipsa Ecclesiæ praxis plùs satis demonstrat.

ARGUMENTUM II.

Ex *Lucæ 22. capite* desumptum.

29. Ibi namque Christus dicit, se rogâsse pro Petro, ejusque successoribus, ne unquam illorum fides deficiat: *Simon, Simon*, inquiens, *ecce Sathanas expetivit vos, ut cribraret, sicut triticum, ego autem pro te rogavi, ut non deficiat fides tua: & ut aliquando conversus, confirma fratres tuos.* In quo sacro textu Author *Regalis Sacerdotij cit. §. 2. n. 2.* rectè advertit, verba specialiter dirigi ad Petrum: quamvis enim Sathan omnes expetiverit, non tamen dicit Christus: *Ego pro vobis rogavi*: sed *pro te*, innuens, se privilegium aliquod speciale Petro postulâsse: nec Petro tantùm, sed illius etiam successoribus. Semper enim Ecclesia, ut impetitur à Sathana; ita confirmari debet: & sicut ex omnium Catholicorum sententiâ aliæ promissiones Petro factæ ad ejus successores pertinent, sic etiam ista; nec aliter Concilia ipsa, & Patres hunc locum intellexerunt, ut planè temerarium sit, non ita intelligere: quamvis enim etiam pro perseverantia Petri in gratia, & pro ipsa Ecclesia Christus oraverit; specialiter tamen pro Petro, ejusque successoribus impetrâsse, tum ipsa per se verba, tum omnium Patrum consensus habet. Ij sunt: Patres *sextæ* universalis Synodi Constantinopolit. *Act. one 4.* S. Augustinus *lib. de correpto. & grat.* S. Chrysostomus *hom. 83. in Matth.* Theophylactus *in Cap. 22. Lucæ.* S. Lucius Papa & M. *epist. 1. ad Episcopos Galliæ & Hispaniæ.* S. Leo *serm. 3. de assumpt. sua ad Pontif.* S. Nicolaus I. *epist. ad Michaelem Imperat.* S. Leo IX. *epist. ad Petrum Antioch.* S. Bernardus *epist. 190. ad Innoc.* S. Gregorius M. *lib. 6. epist. 37. ad Eulogium* S. Thomas *2. 2. q. 1. a. ult.* Innocentius III. *in epist. ad Episcop. Arelat.* & habetur *c. Majores. de Baptis.* Ioannes Constantinopolit. *epist. ad Hormisd. Papam.* Theodorus Studites *epist. ad Paschalem Papam.* S. Bernardus *serm. de privileg. Ioan. Baptistæ.* Et denique omnium elegantissimè B. Agatho Papa *epist. ad augustos*, quæ recitata, recepta, summisque laudibus affecta est à Patribus *sextæ* Oecumenicæ Synodi *Act. 4. & 8.* & habetur *tom. 3. Conciliorum.*

Quo adeò fundamento posito, *præallegatus* Author ita argumentatur. Si Romani Pontificis è Cathedra docentis sententia in materia fidei non est infallibilis, ergo potest illi error subesse; ergo ejus fides potest deficere: non ergo verum est, privilegium illi a Christo speciale impetratum esse, ne illius in docendo fides deficiat. 30.

Objectio.

EX parte adversa excipi potest, hoc privilegium Petro impetratum à Christo, ad ejus successores extendendum non esse. 31.

Responsio.

PRætactus *Regalis Sacerdotij* Author respondet. Hanc exceptionem inprimis militare contra explicationem omnium Patrum, qui hanc Christi promissionem non Petro tantùm, sed ejus Sedi, & consequenter successoribus factam esse dicunt. Idque ex Christi verbis colligitur, qui hoc donum perpetuæ & indefectibilis fidei in utilitatem Ecclesiæ Petro contulit, ut is videlicet eam confirmaret contra Sathanæ insultus: quæ ratio non pro Petro solùm, sed pro ejus successoribus æquè multoque magis militat: quando videlicet Ecclesia & multò magis impugnatur, & multò magis, ut confirmetur, opus habet. Quòd si privilegium ad solum Petrum restringas: idem dicendum erit de alijs *Matth. 16.* & *Ioannis ult.* Petro concessis: quod si semel admittas, inprimis contra totam Ecclesiam sentis: deinde quomodò contra hæreticos Primatum & potestatem Pontificis Romani probabis? 32.

Replicata objectio.

EXcipi rursus potest ex parte adversa. Promissionem Petro factam, principaliter in Ecclesiam dirigi, quæ à Concilio Generali repræsentatur. 33.

Responsio.

34. IDem Author respondet in hunc modum. Hanc exceptionem apertè pugnare cum Christi verbis. Hæc enim tam clara sunt, tam apertè in solum Petrum diriguntur, & adeò nulla Ecclesiæ, aut Concilij fit mentio, ut videantur Adversarij nostri non tam suam opinionem ad Scripuram accommodare voluisse, quàm potiùs Scripturam, volentem nolentemque, in suas partes trahere, ut non tam ipsi, quod Scriprura, quàm Scriptura, quod ipsi, sentiret. Quòd si velint, donum & privilegium Petro, & successoribus collatum, *mediatè* ipsi etiam Ecclesiæ collatum esse, quæ cùm à Petro gubernari se patitur, errare non potest; quemadmodùm quidquid boni natura capiti concessit, illud totum in bonum, & directionem corporis redundat; id quidem verissimum est, & sensui SS. Patrum omnium consentaneum: sed sententiam nostram confirmat potiùs, quàm evertit.

Iterata objectio.

35. EXcipi denique potest ex parte adversa. Ex eo Evangelij textu non haberi, quòd Pontificis judicium etiam extra Concilium docentis infallibile sit.

Responsio.

36. PRæfatus Author ita respondet. Cùm Christus nullam omninò Concilij mentionem faciat, multoque minùs infallibilitatem Petri illi adstringat; gratis & sinè fundamento hanc limitationem ab ijs opponi, qui dolent, Scripturam aliter loqui, quàm ipsi velint. Si Petri fides à Concilij directione, & non econtra Concilij fides à Petro penderet; non tam Petrus fratres suos confirmaret, quàm ipse à fratribus confirmaretur.

ARGVMENTVM III.

Ex Matthæi 16. petitum.

37. EX hujus namque Evangelij sacro textu evincitur, Petrum, ejusque successores esse Petram & fundamentum Ecclesiæ, contra quam portæ inferi non prævalebunt. Unde Author *Regalis Sacerdotij cit. §. 2. n. 3.* hunc in modum argumentatur. Si Petrus, ejusque successor est fidei Petra, oportet, illum, cùm publicè, & cum potestate docet (tunc enim maximoperè officio suo fungitur, & Petram agit) concuti in fide non posse, multò minùs frangi, alias non tam Petra, quàm arena esset: & quid plus alijs Doctoribus & Episcopis Petrus accepisset, quâve ratione Petræ titulum magis meritus esset, si æquè, ac illi, posset in fidem impingere, evertique, & errores docere? Si Petri, omniumque Episcoporum in credendo, docendoque, quæ sunt fidei, par est conditio, omnes pariter erunt petræ, nec majori titulo Petrus, quàm illi: si verò Petri, & aliorum Episcoporum non est in fide par conditio, oportet, plus Petro, ejusque successoribus, quàm alijs Episcopis tribui: & quid hoc aliud? nisi quòd cadere illi omnes in errores possint; imò pleræque hæreses ab Episcopis aut natæ, aut nutritæ; Petrus solus, ejusque successores non possint; & ideo Petro, non alijs dictum esse: *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam.* Rursus: Si Petrus, ejusque successores sunt fundamentum Ecclesiæ, contra quam portæ inferi non prævalebunt, hoc est, quæ nunquam corruet, nunquam errabit, aut deficiet, multò magis oportet, fundamentum corruere, & deficere non posse: quid enim hoc portenti, ut stante domo, fundamentum cadat? Aut ergo fundamentum Ecclesiæ non est Petrus; aut si est, eo cadente, cadet Ecclesia, & Ecclesiâ non cadente, nec ipsum cadere potest.

Objectio.

EXcipiet fortassis Adversarius. Petro dicta esse illa Christi verba, quatenus repræsentabat Ecclesiam: & ita hanc promissionem non tam Petro, quàm Ecclesiæ factam esse. 38.

Responsio.

PRæcitatus Author respondet. Id verum esse, si dicas, firmitatem & constantiam fidei Petro promissam, etiam ad Ecclesiam pertinere, imò propter Ecclesiam factam esse, quemadmodùm soliditas fundamenti est soliditas ædificij, & hoc ipsum Patres voluerunt; sicut enim caput totum hominem repræsentat, ita Pontifex Maximus Ecclesiam toto orbe diffusam; in cujus rei figuram Summus apud Hebræos Sacerdos totum orbem terrarum vesti Pontificiæ inscriptum gestabat, juxta illud *Sapientis 18 In vestu podêris totus erat orbis terrarũ.* Et teste Epiphanio *lib. de lapid. & gemmis*, Idem Pontifex tempore Salomonis Regis, præludens velut illi constantiæ, & Petrinæ firmitati, quam Christus Vicario suo promisit, præter gemmas Rationalis, adamantem, binis smaragdis incinctum, ad pectus gestabat; qui Deo placato, serenâ luce perfundebatur, irato verò & accincto vindictæ, sanguineus micabat. Si verò sic Petrum Ecclesiam repræsentâsse dicas, ut tota firmitas & indefficientia veræ fidei ad Ecclesiam pertineat, excluso Petro; inprimis nihil potest dici, quod magis Evangelio repugnet, ejusque sententiæ: cùm sole clarius sit, Christum ad Petrum loqui, illi fidem polliceri, ejus confessionem præmio afficere, & denique multis modis, & velut anxiè laborare, ut Petrum ab alijs distinguat, eumque solum, non alios designet, nullâ Concilij mentione, nullâ Ecclesiæ factâ, nisi quòd hanc dicat, se Petro ædificaturum. 39.

Deinde, si hoc modo, quo Adversarij volunt, Evangelium intelligas, sensus eradit planè absurdissimus, hic enim erit: *Tues Petrus*, & super Ecclesiam, quam repræsentas, *ædificabo Ecclesiam meam.* Aut ergo Ecclesia sibi ipsi fundamentum est: aut duæ sunt Ecclesiæ, quarum una fundamentum est alterius: aut Petrus est Ecclesiæ fundamentum: & si est, quærimus, quî fieri, possit, ut hujus fides & doctrina deficiat, stante Ecclesia? Quòd si ad alios sensus hæc Evangelij verba detorqueas, quasi fundamentum Ecclesiæ non sit 40.

sit Petrus, sed fides Divinitatis Christi, quam professus est: inprimis Evangelio vim facis, cujus tam antecedentia, quàm subsequentia verba omninò ad Petrum diriguntur, occasione ex illius confessione captatâ. Deinde Petri & Pontificis Romani primatum, hoc est, arcem religionis Catholicæ evertis: hoc enim Evangelij loco aut sublato, aut in alienos sensus exposito, nihil ampliùs superest, quo adversùs Calvinistas, & Lutheranos primatum defendas.

41. Firmatur ea responsio ab authoritate. Sanctus namque Leo ad Episcopos Viennenses *epist. 78.* ita scribit: *Hujus muneris sacramentum ita Dominus ad omnium Apostolorum officium pertinere voluit, ut in Beatissimo Petro principaliter collocaret, ut ab ipso quasi quodam capite dona sua, velut in corpus omne diffunderet, ut exortem se mysterij intelligeret esse Divini, qui ausus fuisset se à Petri soliditate dividere.* S. Augustinus *Serm. de Cathed. Petra ergo pro devotione Petrus dicitur, eò quòd primus fidei fundamenta posuerit, & tanquam saxum immobile totius operis Christiani compagem, molémque contineat.* Origenes *in hunc locum Matth. Manifestum est, etsi non exprimatur, quòd nec adversùs Petrum, nec adversùs Ecclesiam portæ prævalere poterunt inferorum: nam si prævalerent adversùs Petram, in qua fundata Ecclesia erat, contra Ecclesiam etiam prævaleret.*

ARGUMENTUM IV.

Ex Ioannis ultimo desumptum.

42. IBi namque Petro, ejusque Successoribus tanquam totius Ecclesiæ Pastoribus ovium Christi cura & regimen committitur per ista verba: *Petre amas me? Pasce oves meas.* Unde Author *Regalis Sacerdotij* argumentatur. Per ea verba Petrus, ejusque successores constituti sunt Doctores & Pastores totius Ecclesiæ; aut ergo docentes illos, præsertim quæ sunt fidei, tenetur Ecclesia audire, aut non tenetur? Si tenetur, ergo illi, cùm docent, errare non possunt. Nam si possent, erraret etiam Ecclesia, quæ illorum doctrinæ tenetur acquiescere. Si verò Ecclesia non tenetur ea credere, quæ Summus Pontifex ex Verbo Dei credenda esse, definit, non tam Petrus, quàm ipsa Ecclesia erit sibi Pastor, imò ipsa Petrum pascet, quia ipsa errantem Pontificem corriget, ipsa ducet, ipsa, an Petri sententia cum Verbo Dei conveniat, an secùs, judicabit, discernetque, hoc est, quod nunquam factum, nunquam auditum fuit, non ipse Pontifex confirmabit, reprobabitque fidem Concilij, sed Concilium fidem Pontificis: sicque malè Christus Petro dixerit: *Pasce oves meas*: cùm potiùs ovibus & Ecclesiæ dicere debuisset: si me amatis, pascite Petrum & Vicarium meum, errare hic potest, & in abrupta deferri, & falsa pro veris docere: vos ergo Pastori Pastores estote & cadentem sublevate, hoc est, discipuli Magistrum docete, & oves Pastorem ducite.

CONCLUSIO.

EX Divini Verbi Oraculis efficaciter demonstratur, Papam, quatenus munus pastoralis à Christo sibi concessæ potestatis erga universam Ecclesiam exercet, in rebus fidei, imò & decretis morum, errare non posse.

Explicatur. Oportet namque, pro veritatis semitâ illibatè tenendâ distinguere inter 43.
Officium pastorale Romanæ Cathedræ, & inter personam in ista Cathedrâ sedentem. Ex D. Augustino *lib. 2. contra epist. Petiliani. cap. 51.* Hæc autem distinctio in eo se tenet, quòd errores ac vitia personæ nullatenus redundare possint in Cathedram Apostolicam Romanæ Ecclesiæ. Ex Sancto Augustino *cit. cap. 51.* Unde non tam hîc laborandum de particularibus Summorum Pontificum personis, quàm de Cathedrâ Pastoralis erga universalem Ecclesiam officij? *An scilicet, quando Pontifex Romanus loquitur ex Cathedrâ, sive ex officio suo Pastorali erga universalem Ecclesiam, possit facere Decretum fidei, vel bonis moribus contrarium?*

PROBATIO I.

Ex illis Christi Domini verbis *Lucæ* 22. Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua.

ETenim hâc oratione Christus Dominus 44.
duo impetravit privilegia, alterum *personale*, ut Petrus scilicet haberet in fide liberrimam, fortissimam, invictissimam, perfectissimamque voluntatem, Ex sancto Augustino *lib. de corrept. & gratiâ. cap. 8.* Alterum *reale*, Pastorali erga universam Ecclesiam muneri annexum: Christus enim ita oravit pro Petro, ut conversus aliquando confirmaret fratres. Unde ista à Christo impetrata fidei firmitas non debebat se continere intrà personam Petri, quin erga fratres curæ ipsius Pastorali committendos se diffunderet. Ex quo sequitur, illam fidei firmitatem esse privilegium Petri quà universalis erga Ecclesiam pastoris, Atqui privilegium ex Christi Domini voluntate annexum isti Pastorali muneri, eo ipso est perpetuum, quòd habeat respectum ad perpetuum statum Ecclesiæ, à portis inferi nunquam superandæ. Christus igitur Dominus illâ suâ oratione impetravit fidei firmitatem, quà connexam cum Pastorali munere, Ecclesiæ *perpetùo usque ad finem sæculi* duraturæ coextituro.

At sicuti pastorale perpetuo Ecclesiæ statui annexum munus, Petro per Martyrium 45.
sublato, debuit persistere in successoribus, sic fidei firmitas secundùm efficaciam orationis Christi connexa cum isto pastorali officio, debet consequenter ad Successores quóque transferri. Constat igitur, ex efficaciâ Christi orationis, Petri in Pastorali erga univer-

sam Ecclesiam munere successoribus competere fidei firmitatem. At ista fidei firmitas eo ipso deficeret in tali Pastorali munere, si Papa utens potestate ejusmodi erga universalem Ecclesiam, conderet decreta fidei adversantia. Ex illâ igitur Christi Domini orationis efficaciâ concluditur, fieri nullatenus posse, quòd Romanus Pontifex, si loquatur ex Cathedrâ sui Pastoralis officij erga universalem Ecclesiam, condat decreta fidei repugnantia. In quem adeò sensum Theophylactus *in cap. 21. Lucæ* ait: *Quia te* (scilicet Petrum) *habeo principem discipulorum, confirma cæteros. Hoc enim decet te, qui post me Ecclesiæ petra es & fundamentum.*

46. Vides igitur, fidei firmitatem, quâ Petrus confirmaret cæteros, esse ex eo, quòd esset princeps discipulorum. At eo ipso, quòd iste in Ecclesiâ principatus ex Christi Domini promissione sit connexus cum perpetuo Ecclesiæ statu, non potuit in Petri personâ extingui, sed transire debuit ad successores. Ergo illa fidei firmitas Petro impetrata ita stat in ejus successoribus, ut propterea Petrus Chrysologus *in Epist. ad Eutycheten* relatâ *to. 1. Concil. Chalcedon.* ita scripserit: *Hortamur te Frater honorabilis, ut his, quæ à beatissimo Papâ Romanæ Civitatis scripta sunt, obedienter attendas; quia B. Petrus, qui in propriâ sede vivit, præstat quærentibus fidei veritatem.* En igitur, non tam personam, quàm sedem Petri hodie viventem attendi debere, utpote cui annexa sit fidei veritas, adeò, ut Divus Bernardus *in Epist. 190. ad Innocentium*, ubi asseruisset, *in Cathedrâ Romanâ non posse fidem sentire defectum*, exclamet: *Cui enim Sedi dictum est aliquando: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua?*

47. Confirmatur. Nam ex prætactâ Christi Domini orationis efficaciâ, firmitatem fidei in Romanâ Cathedrâ seu Ecclesiâ concludunt Pontifices primorum duorum, seu trium sæculorum, Lucius I. *in Epist. ad Episcopos Hispaniæ & Galliæ.* Felix I. *in Epist. ad Benignum.* Illius enim prioris verba ita se habent: *Ecclesia Romana Apostolica est, & mater omnium Ecclesiarum, quæ à tramite Apostolicâ traditione nunquam erràsse probatur, nec hæreticis novitatibus depravata succubuit, secundùm ipsius Domini pollicitationem dicentis: Ego rogavi pro te.* Posterior porrò Pontifex ita scripsit de Ecclesiâ Romanâ: *Vt in exordio normam fidei Christianæ percepit ab auctoribus suis, Apostolorum Christi principibus, illibata manet, juxta illud: Ego rogavi pro te.*

PROBATIO II.

Desumpta ex illis *Christi Domini verbis Matth. 16.* Et super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, &c.

48. NAm ista Christi verba esse accipienda de Petro, ita ut super ipsum ceu petram esset ædificanda Ecclesia, docent Tertullianus *de præscript. hæret cap. 22.* Cyprianus *Epist. 40. & de Vnit. Eccles.* Basilius Magnus *ad cap. 2. Isaiæ.* Gregorius Nazianzenus *art. 2. de Moderatâ in orat. habendâ.* Cyrillus Alexandrinus *lib. 2. in Ioan. cap. 12.* Ambrosius *Serm. 47.* Hieronymus *in cap. 16. Matth.* Augustinus *Serm. 5. in festo Petri & Pauli, & alibi sæpe.*

At eo ipso, quòd Ecclesia super hanc petram ita ædificanda foret, ut simul Christus eidem Petro contulerit potestatem clavium, oportet, istam potestatem ex Christi Domini promissione connexam esse cum fidei petrâ, in Petro semper usque ad consummationem sæculi duraturâ, nec à portis inferi unquam vincendâ. Hinc autem sequitur, talem Clavium potestatem cum petrâ fidei connexam minimè exspirâsse in Petri personâ, sed hujus sedem, utpote cum perpetuo Ecclesiæ statu connexam, ita vivere in successoribus, ut his competat pastoralis erga universam super petrâ fundatam Ecclesiam Officij primatus; uti expresè statuunt Concilium Nicænum 1. *Can. 6.* Ephes. 1. *sub verbis Philippi Presbyteri.* Chalcedonense *Act. 1. 2. 3. & 16.* aliæque generales Synodi; nec non ex Patribus Polycarpus *apud Sanctum Hieronymum de viris illustr.* Irenæus *lib. 3. cap. 3.* Athanasius *in Epist. ad Felicem Papam.* Basilius Magnus *in Epist. 52. ad Athanas.* Chrysostomus *in Epist. ad Innocentium Papam.* Cyrillus *in lib. Thes.* Cyrillus Alexandrinus *in Epist. ad Cælestinum Papam.* Hieronymus *Epist. 57. ad Damasum Papam.* Augustinus *lib. 2. de Baptis. contra Donatistas cap. 1. & alibi sæpè.* Cùm igitur Petri primatus cum Petrâ seu fidei firmitate inseparabiliter connexus vigeat in Romanâ Cathedrâ, oportet, Romanum Pontificem, dum ex istâ Cathedrâ, id est, ex munere suo Pastorali ad universam Ecclesiam, fidei, vel morum decreta condendo, loquitur, errare non posse: quomodò enim aliàs portæ inferi non essent prævalituræ? Confirmatur specialiter ex subsequentibus Christi verbis: *Portæ inferi non prævalebunt adversùs eam*, scilicet Ecclesiam. Nam isthæc verba connectuntur um proximè præcedentibus: *super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.* Ergo quatenus *super petram*, id est, *Apostolicam Petri Cathedram*, est fundata Ecclesia, non possunt ipsi prævalere portæ inferi, nec adeò potest deficere Ecclesia super Cathedram petræ, ceu petram ædificata. At forma Ecclesiæ *essentialis* est fides. Unde si fides in Ecclesia deficeret, oporteret, formam Ecclesiæ substantialem deficere. Nequit autem Ecclesia stare super petram ædificata, si nec ipsa petra stet immota in fide, Ecclesiæ formâ substantiali. Ubi verò vel in unico fidei dogmate interveniret aliquis error, jam *moraliter affectivè* destrueretur motivum fidei specificativum, nempe Primæ Veritatis in omni verbo suo omnimoda infallibilitas: sicque adeò corruente hoc motivo intrà Cathedræ Apostolicæ petram, super quam ædificatur Ecclesia, quomodò istud ædificium Ecclesiæ substantiali fidei formâ destitutum subsistere valebit? Quomodo igitur portæ inferi adversùs Ecclesiam quæ super istâ petrâ ædificatam non prævalebunt?

§. IV.

§. IV.

Corollarium finale præsentis Disquisitionis.

50. INfertur. Pro omni statu Ecclesiæ oportuisse, ut existeret fidei regula visibilis, cujus audiendo vocem quisque prudenter ingrederetur vineam Domini; uti indicat parabola Christi *Matthæi. 20.* descripta de Patrefamilias, stantes in foro otiosos vocante ad vineam suam. Etenim Deus sanctæ Ecclesiæ Paterfamilias per Patriarchas, Prophetas, Apostolos, Pastores ac Doctores à se missos, à primo manè usque ad undecimam ac postremam visibilis regni Cælorum, suæque adeò in terra Militantis sanctæ Ecclesiæ horam stantes in foro otiosos, vocavit in vineam suam. Quomodò autem his æterni Patrisfamilias ministris crederetur, nisi præferrent ejusdem characterem sub argumentis prudentialiter visibilibus, essentque adeò fidei regula visibilis? Hoc equidem verissimum est, Ecclesiam in eâdem subsitantiâ immobiliter subsistentem, varios obtinuisse status, ita ut ab imperfectiori semper progrederetur ad statum perfectiorem, Christi tandem Evangelio consummatum. Et hinc ab humani generis in Adamo collapsi origine propagabatur Verbum Dei, non equidem sub Scripturæ Divinæ sanctæ testimonio, sed traditionis Divinæ regulâ infallibili, per ipsosmet homines fideles Divinitus submissos, propagata usque ad legem Moysi Divinitus traditam, & in scripta redactam. Sub quo proinde legis jam scriptæ, unà cum vivo Dei tradito Verbo, Divinitus ordinatæ statu, constitutus fuit pro Israelitico populo Sacerdos Maximus, cui (uti *àn. 4.* vilum est) Divinitus erat demandata legis Divinæ explicatio cum obligatione quosque statûs illius fideles constringente, ut starent ejusdem Sacerdotis judicio: erat insuper in hoc legis Mosaicæ statu Divinitus constitutum Concilium Seniorum, cui præsidebat Princeps Sacerdotum, cum potestate ipsosmet etiam Prophetas judicandi, an veri essent, vel falsi. Haud igitur tunc deerat visibilis fidei regula cum publicâ in fidei causis decidendis authoritate, licèt minùs perfecta, tandemque non per supervenientem duntaxat perfectiorem Evangelij statum, sed per propriæ erga Christum perfidiæ culpam meritò evacuata. Huic ergo successit perfectior Christi Evangelij status, infallibilitatem Oecumenicæ in fidei dogmatibus ex verbo Dei sanciendis authoritatis regulam visibilem tum in Concilio Generali, tum in supremo Ecclesiæ Capite constituens; uti partim constat *ex antecedentibus*, partim verò *ex subsequentibus* magis elucidabitur.

51. Cujus visibilis regulæ necessitas ostenditur ex ipsa fidei natura. Nam fides ejus est naturæ, ut non habeat evidentiam Primæ Veritatis revelantis sua Divina mysteria, sed lateat sub obscuræ revelationis speculo ænigmatico; veluti Apostolus *1. Corinth. 13.* monet. Hinc ut *suprà* dictum, oportet, mediante voluntatis per Spiritum sanctum motæ imperio, intellectum captivari in obsequiũ Christi seu Primæ Veritatis revelantis. Quia verò istud voluntatis imperium, ut ote à Spiritu sancto motum, debet esse prudens, oportet, ipsum niti regulâ prudentiali, quam Theologi in hac materiâ vocant evidentiam credibilitatis. At inter hæc prudentialis credibilitatis argumenta, vel maximè censenda sunt illa, quibus ipsemet Christus suam Divinam assistentiam promisit.

52. Ejusmodi verò fidei regula visibilis & infallibilis est quidem Summus Pontifex ex Cathedra sua Apostolica ceu fidei Petra definiens: nihilominùs, quia hæreticorum protervia non acquiesceret huic animatæ fidei regulæ, in ejus adjumentum sancita est a Christo altera fidei regula, quæ subsistit ex Concilijs Oecumenicis, quam firmari Divinæ assistentiæ munimine, fateri coguntur ipsimet etiam Adversarij hæretici; dum ajunt, Dominum esse illis præsentem; juxta illud *Matthæi. 18. Vbi duo, vel tres congregati sunt in nomine meo, ibi sum in medio eorum.* Si proinde Deus assistit sacrosanctis Concilijs, cur illorum censuram proprio cujusque de Divinâ assistentiâ nusquam assecurati judicij examini subijciunt, & non potiùs suum spiritum, ac sensum proprium censent subijciendum decisioni Concilij?

53. Cujus censuræ temeritas meritò exaggeratur ex ipsa Concilij natura. Etenim Concilium Oecumenicum legitimè congregatum ex Divinâ per ipsummet Christum promissâ, atque adeò infallibili assistentiâ, in definiendis fidei dogmatibus taliter procedit, ut ex Verbo Dei, non per proprij instinctûs, sed gratiæ Divinæ, juxta Christi promissionem assistentis, ponderationem examinato ac discusso decernat. Unde decretum ac definitio Concilij in rebus fidei nihil est aliud, quàm examen ac judicium de legitimo Verbi Divini sensu, non per proprium instinctum, sed per gratiæ Divinæ assistentiam ponderato ac decisso. Ad ejusmodi autem sacrorum Conciliorum examen ac judicium devolvuntur fidei quæstiones, dum hæresibus exurgentibus, alieni à Veritate Divinâ, sacrarum Scripturarum sensus ex proprijs conscientiæ ab hæresiarchis jactatæ instinctibus enascentes, venditantur in Ecclesiâ. At quia ipsis etiã adversarijs fatentibus, Concilia legitima sunt à Christo assecurata de Veritatis Divinæ assistentiâ, evidenter sequitur, tali verum sacræ Scripturæ sensum ab alienis hæreticorum instinctibus discernenti definitioni, omnimodam inesse securitatem circa dogmatis definiti veritatem.

154. Eo ipso autem, quòd in tali definitione non jactetur aliqua nova Divinitus inspirata veritas, sed hæc per Spiritûs Divini assistentis gratiam eruatur ex Dei Verbo toti Ecclesiæ concredito, oportet, hanc veritatem esse illam ipsam, quæ in sacris Litteris, vel etiam non scripto Dei Verbo continetur, nec quidquam huic superaddi, nisi prudentialem credibilitatis evidentiam. Si proinde per Con-

cilij

cilij generalis legitimè congregati & approbati definitionem, mediante Divinâ per ipsummet Christum promissâ assistentiâ latam, habeatur pura, Verbo Dei Ecclesiæ concredito, contenta veritas, ut quid adversarij contendunt, hanc Divinam veritatem suo proprio instinctui denuò submittere? Si per ejusmodi adeò definitionem hæreses ex propriæ conscientiæ jactantiâ, & instinctu privato exortæ, mediante Spiritûs sancti ab ipsomet Christo promissâ assistentiâ, sunt jam discussæ, veritatisque adeò Divinæ lux jam apparuit, ut quid conantur, eam propriorum instinctuum tenebris iterum involvere, ac hæreseon discrimini denuò objicere; Si ipsa igitur Divina veritas jam patefacta per prudentiale credibilitatis judicium super Concilij definitione rationabiliter fundatum, debitè jam applicata sit, cur adverversari, contra monitionem Apostoli, non captivant suum intellectum in obsequium Christi, seu Primæ Veritatis revelantis, sed effrenatâ propriorum instinctuum libidine in circulum se agunt; sancto Athanasio *Epist. ad Epictetum de Synodi authoritate* sic scribente: *Cum hæreseos refutandæ gratiâ hæc Synodus coacta fuerit, qua igitur audaciâ fit, ut post tanti Concilij authoritatem disceptationes, aut quæstiones instituant?* Quæ proinde de Concilij infallibilitate argumenta hîc eo fine lubuit in medium proferre, quòd *in subsequenti disquisitione* cogitatio sit, Papæ ex Cathedra decernentis infallibilitatem ex ipsismet etiam Concilijs Oecumenicis demonstrare.

DISQUISITIO IV.

Utrùm Papæ ex Cathedra decernentis infallibilitas demonstrari queat ex sacris Canonibus & Concilijs Oecumenicis?

§. I.

1. AUthor *tractatûs de libert. Ecclesiæ Gallicanæ cit. lib. 7. cap. 4.* authoritate Conciliorum Orientalium egregiè probat, judicium Summi Pontificis circa quæstiones fidei esse irreformabile: hoc præcipuè ductus argumento, quòd nihil unquam à Summis Pontificibus sit propositum toti Ecclesiæ tanquam fide Divinâ credendum, in quo à Concilijs Oecumenicis reformandum fuerit eorum judicium, quin etiam eorum sententia, tanquam ex Petri Cathedrâ pronuntiata, semper cum reverentia suscepta sit. Quid enim credere vetat, Spiritum sanctum, qui per septemdecim ferè sæcula Summis Pontificibus res fidei definientibus sic adfuit, ut eorum judicium à Concilijs Oecumenicis tanquam fidei omninò consonum, susceptum fuerit, impositerum etiam acfuturum, ut irreformabiliter judicent? Certè periculum mali, quod per tot sæcula nunquam contigit, non usque adeò metuendum erat, ut Illustrissimi Episcopi Gallicani, omissis veris, & præsentibus Ecclesiarum suarum malis, huic incerto, vel potiùs nunquam futuro, remedium præparare curarent, eo præsertim Ecclesiam universam regente Pontifice, qui, si quis unquam, maxima cum gravitate, patientia, & maturitate res omnes, præsertim arduas, tractat.

Scio equidem, omnes hæreticos, aliquot etiam ex Catholicis, quibusdam Pontificibus errores contra fidem tribuere, sed novi etiam, eis ab alijs Catholicis, quorum libri omnium manibus teruntur, fuisse optimè responsum; nec defuturos, qui, si novum quidpiam objiciatur, illud pari efficaciâ retundant. Sed de hoc *infra* recurret sermo. Ut autem ad propositum redeamus, videndum est, quid se habuerint Concilia, præsertim Generalia, & Gallicana circa judicia Summorum Pontificum in rebus fidei?

Non utemur Canonibus Concilij primi Nicæni in editionibus vulgaribus non contentis, & ut ajunt, ex Arabia delatis, eorum discussionem Criticorum examini relinquentes, ne in suspicionem veniat jus causæ, dubijs probationibus assertæ. Cæterùm veritas, instar solis, antequam oculis nostris sese exhibeat, nonnihil subobscuræ, non injucundæ tamen lucis præmittit, quæ paulatim crescit usque ad meridiem. Itaque licèt in antiquis monumentis non luceant veritates, quæ postmodùm diligentiùs investigatæ, atque, ut sese obtulit occasio, accuratiùs versatæ, plenam tandem, aut saltem majorem lucem adeptæ sunt: non ideo tamen contemnenda sunt prima earum vestigia, præsertim insignia.

In Concilio Generali Ephesino anno 431. 4.
art. 3. Philippus Presbyter, & Apostolicæ Sedis Legatus nemine contradicente, legationis suæ, ac secum missorum, mandatum in hunc modum exposuit, qui indicat authoritatem, ac in fide firmitatem à sancto Petro ad ejus Successores derivatam; *Nulli dubium, imò sæculis omnibus notum est, quòd sanctus, beatissimúsque Petrus Apostolorum Princeps, & Caput, fideique columna, & Ecclesiæ Catholicæ fundamentum à Domino Iesu Christo Salvatore humani generis, ac Redemptore, claves Regni accepit, solvendique ac ligandi peccata potestas ipsi data est: qui ad hoc usque tempus, & semperum suis Successoribus vivit, & judicium exercet. Hujus itaque secundùm ordinem Successor, & locum tenens sanctus, beatissimúsque Papa noster Cælestinus Episcopus, nos ipsius præsentiam supplentes, ad hanc sanctam Synodum misit.* Quorsum beati Petri mentio, nisi ut insinuetur, ejus successores eadem pollere authoritate, præsertim, dum quæstiones fidei judicant? Quo enim modo *fidei columna, & Ecclesiæ Catholicæ fundamentum semper in suis Successoribus viveret, & judicium exerceret*, si isti toti Ecclesiæ possent, posito errore, casûs, ruinæque occasionem præbere?

In art. 2. Firmus Cæsareæ Episcopus dixit; *Apostolica & sancta Sedes Cælestini sanctissimi*